

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL: lei 2,60 ANUAL
— ABONAMENTELE SE FAC NUMAI PE UN AN —

ANUNȚURI:
— Linia pe pagina 7 și 8 bani 20 —

GROAZNICA NENOROCIRE LA O SERBARE DE AVIAȚIUNE. — (Vezi explicația).

nete, ceea ce e foarte probabil și dacă pe unele din ele există ființe o-menești, apoi acele ființe pot să vază nebuloasa din Lira de 16 ori mai strălucitoare de cât o vedem noi. Cu alte cuvinte ar vedea-o ca o stea de mărimea 3, adică ceva mai mică de cât vedem noi steaua polară. În schimb vedem și noi cu ochii liberi alte nebuloase. Vedem de pildă marea nebuloasă din Andromeda, care cu ochii liberi se arată ca un norișor luminos.

Și sunt mii și zeci de mii de nebuloase; unii astronomi cred chiar că cifra e mult mai mare. Toți acești nori luminoși sunt de sigur materia din care se vor forma viitoare stele viitorii scrii.

Victor Anestin

CANTICE

Ochii albaștri

I

*Ochi albaștri, ochi albaștri,
Două lacrimi de safir
Măare azi învins de doruri
Mult iubitul trandafir.*

*Mor și eu cu el odată
În al toamnei cimitir:
— De-astă-ză cui o să-i zimbească
Două boabe de safir?*

II

*Ochi albaștri, ochi albaștri,
Lăcrimi mari de cer senin
În al vostru-altar safiric
Viața toată-o să mă nchin
Ochi albaștri, ochi albaștri, picături
de cer senin...*

*Ochi albaștri, ochi albaștri,
Două palide cicori
Peste care toamna cerne
Înghet, moarte și fiori,
Ochi albaștri, ochi albaștri, v'am
visat de-atâtea ori!*

*Ochi albaștri, ochi albaștri,
Cum îi marea în amurg
Pentru voi atâtea jale
Și atâtea lacrimi curg!...
Ochi albaștri, ochi albaștri, valuri
scăldate n'amurg...*

*Ochi albaștri, ochi albaștri,
Fulgerări din infinit
Cer adânc de primăvară
Prin perdele întrezărit
Ochi albaștri! sfântă-i ziua în voi
când m'am oglindit...*

*Ochi albaștri, ochi albaștri,
Rourași, plină de noroc,
De-astă-ză eu rămân, deapururi,
Rob privirilor de foc,
Ochi albaștri, voi ascundeți nevi-
satul meu noroc...
Solferino*

Note din călătorie

LEMANUL ȘI CASTELUL D-nei de Staël

de AL. BERTEA

Sufletele animate de ideal și de frumusețe, de armonie și de culori, n'au putut nici odată să rămână insensibile în fața farmecelor lacului „Leman”. Această imensă pânză de apă azurie în a cărei sticlă își refrâng vârfulurile Alpii Savoiei, este lacul cel mai frumos — s'ar putea zice, — din întreaga Svizera și Franța. E frumos atât prin măreția lui cât și prin varietatea coastelor. La nord îl țârmurește coasta elvețiană, iar în partea meridională cea franceză cu uriașii munți ai Savoiei de sus ce-și scaldă brusc poalele în albastrul apei. Lemnul e nu numai atrăgător și iubit prin faptul că natura l'a înzestrat cu tot ce poate încanta ochiul și satisface inima, dar mai este de interes și prin aceea că pe coastele sale se află presărate nenumărate orașele și târgurile de

o dragălagenie neînchipuită, cu un istoric de toată atenția, adevărate cuiburi, care au atras în toate timpurile oameții de geniu ai lumii întregi.

plecând de la „Chillon” orașelul în partea de est a lacului, unde se află istoricul castel ale cărui ziduri grozave le bate undele, și terminând cu „Geneva”, călătorul alunecând cu unul din vapoarele elegante ce străbate în lung lacul, ar trece rând pe rând prin fața altor minuscule orașe, deasupra cărora predomină câte un castel medieval al cărui istoric întodeuna este în strânsă legătură cu cel vecin.

Iei „Clarensul” elegant ce-și evocă numele lui Jean Jacques Rousseau și al lui Byron alături. „La Tour de Peilz” unde Alfonse Daudet s'a inspirat în cele mai multe din scrierile sale, mai departe „Nyon” orașul unde Voltaire ar fi vrut să-și clădească un castel pentru dragostea ce avea pentru dansul, dacă guvernul elvețian nu s'ar fi opus, dincolo pe țârmul francez satul de pescari „Nernier” unde Lamartine a petrecut cele „o sută” de zile, și în fine

jurată de ziduri medievale, apoi pe sub o a doua poartă, mai degrabă un gang boltit, trecui în curtea interioară, curtea așa numită, de onoare! Aci, după invitațiunea gardianului așteptați câteva vreme până se strânseseră mai mulți vizitatori pentru ca apoi să intrăm pe reprimă a vizita interiorul.

Castelul acesta construit în veacul al XIII-lea de către Petru de Savoia, trecu, apoi rând pe rând în stăpânirea mai multor baroni și duci, fu cumpărat pentru prețul de 500.000 de lei de către financiarul Necker, și în fine lăsat moștenire fiicei sale M-me de Staël. Astăzi, după cum spunea intendentul și îngrijitorul, se află în stăpânirea contesei de Haussonville, descendinte din familia ministrului Necker, și care și dansa își dispută proprietatea cu multe din rudele sale.

Am așteptat o bună seamă de vreme adăpostit în gang, de ploaia ce curgea cu picuri mari tot vorbind cu îngrijitorul străvechiului palat, în seama căruia erau încredințate atâtea comori de artă, până ce unul câte unul s'au adunat toți en-

poate pentru cine știe a căta oară — aci se află studiul financiar al ministrului Jaques Necker, prezentat regelui Ludovic al XVI-lea.

Din acest sanctuar al științei, furam condusi alături în camera de culcare a D-nei de Staël.

(Va urma).

FĂRĂ SUBIECT

— „Ți-am citit cronică de astăzi. Ei, ce-ai să mai scrii pentru Dumineca viitoare?” — mă întrebă un prieten, cu care iaș masa împreună.

— „Nu știu nici eu, îi răspunsei; nu m'am gândit la aceasta.”

— „Tare mi-e teamă că nu mai ai ce scrie!” — reluă prietenul cu un zâmbet răutăcios.

Se vede că m'a sugestionat! Astăzi luând, ca de obicei, condeiul în mână, nu-mi vine în gând nici un subiect precis, despre care să vă întreb. Și doar sunt departe de a-mi fi epuizat materia în cronicile de până acum!

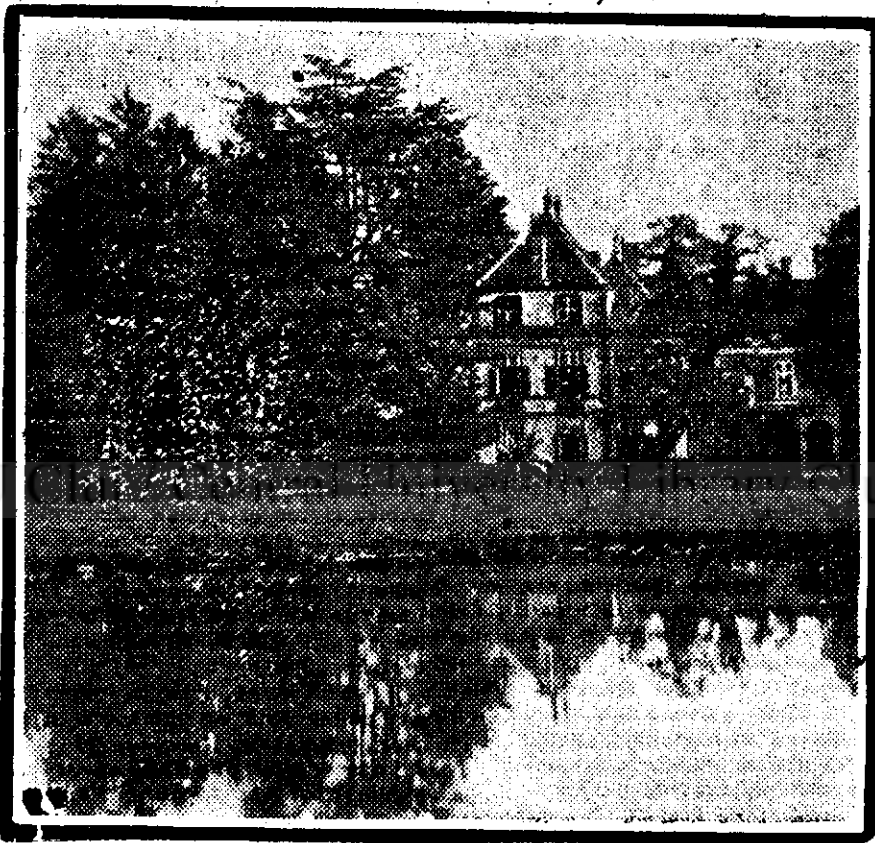
Când ne aruncăm ochii spre bolta instelată... (vă rog să-mi dați voie să-mi îndrept mai întâi privirea spre cer, căci inspirația vine de sus... Incurcătura mea de acum imi amintește pățania celebrului avocat — și căți nu sunt în situația lui în realitate! — avocat care, în comedia lui Racine, având să pledeze pentru un câine, omorătorul unui clapon, își începe pledoaria istorisind facerea lumii — „Ah! d-le avocat, să trecem la potop!” — îl roagă judecătorul căscând. Cuvinte devenite populare în limba franceză pentru a da subțire să înțeleagă cuiva că începe prea de departe o istorisire).

Când ne aruncăm ochii spre bolta instelată, nu zărim de cât stelele cele mai scipitoare; observând însă cu atenție, vedem și pe celelalte, iar cu telescopul descoperim o întreagă lume, a cărei existență nici n'o bănuiam măcar. Tot astfel la prima vedere sufletul și purtarea oamenilor, par lucruri simple; cunoscute de toți; în realitate însă sunt atât de complexe, atât de bogate în anunt, în cât nu pot fi cuprinse nici de atenția cea mai stăruitoare și mai metodică.

Căți oameni se cunosc pe ei însăși? Unii au despre dansii numai o idee superficială și incompletă, ca și cum ar fi vorba de Maroc sau de Tripolitania. Căci a se cunoaște pe sine nu înseamnă numai a-și cunoaște figura, starea civilă și întâmplările însemnate din trecutul său. Toate aceste lucruri pot fi cunoscute toa așa de bine de orice străin. Cunoașterea de sine implică mai ales cunoașterea ființei sale sufletești, a însușirilor și defectelor sale, a inteligenței și caracterului său.

Nu-i așa că e curios? Ne frământăm mintea să străbatem deșertul cerurilor, să descoperim constituția astrelor, dacă Marte este sau nu locuit de ființe și câte altele; îndurăm toate suferințele, ne sacrificăm viața, pentru a descoperi polul și a completa astfel cunoștințele noastre geografice; — iar propria noastră ființă rămâne o enigmă! Am înhamat la căruțe puterea aburului; am pus mâna pe electricitate impunându-i serviciul de curier; mai norocoși de cât Prometeu, am răpit cerului trăsnetul silindu-l să cadă cuminte în locul voit de noi; — iar propria noastră voință rămâne o forță rebelă! Am descoperit rostul mișcărilor cerești; am dat chiar de drumul vagabondelor comete; numai despre cursa noastră nu știm nimic; nu știm nici de unde venim, nici unde mergem, nici care este rostul existenței noastre pe pământ!

Foarte curios, într-adevăr, dacă ne gândim un moment! Ca și cum am cunoaște bine țara în care trăim și habar n'am avea despre propria noastră locuință! Cunoaștem câte

„Coppet” romanticul târgușor în care stă martor al vremilor bătrânului castel al lui Necker și al d-nei de Staël.

Țineam de mult să vizitez acest vestit castel, însă în totdeauna împrejurările mi-au fost potrivnice. De data aceasta însă am plecat cu vaporasul, decis din Geneva, cu toată ploaia torențială ce cădea, pentru ca să rățesc câteva vreme prin simpaticul târguleț, și să-mi port pașii cu sfințenie printre bătrânele mobile ale poeticeului castel.

Coppet, acest orașel cochet și su-răzător, odinioară cu mult renume, a conservat și astăzi încă ceva din parfumul lucrurilor antice. Numai văzându-l îți dai seama de ce Jaques Necker, și în urmă fiica sa D-na de Staël celebra scriitoare și-au găsit aci liniștea atât de necesară spiritelor înalte... Abia scoborât de pe vaporas, primul gând imi fu, să întreb pe cel dintâi eșit în cale unde e castelul.

Întâmplarea făcu ca acel pe care-l întrebăsem să fie un german, ce-mi răspunse cu imposibilitatea caracteristică rasei teutonice, răspuns scurt, acompaniat de un gest și mai scurt ce abia imi indica direcția unei strădele ce urca în pantă pe sub niște stejari de veacuri.

Iată-mă și în fața bătrânului castel, ce-și deschide porțile ospitalier oaspeților veniți să petreacă doar de astă dată, câteva momente întrânsul. Intrai într-o primă curte, încon-

glezii cu care venisem pe vapor. După ce bastoanele, și aparatele fotografice, ne fură sechestrate la ușă, intrară în vestibulul castelului. Aci ne apără în față superba marmură datorită daltel lui „Vanova” înfățișând pe Necker ministrul lui Ludovic al XVI-lea pronunțând un discurs. Atitudinea, gestul, expresia feței, toate își arătau acea superioritate a maestrului, pe care doară tot în marmorele sale din muzeele Italiei, o mai întâlești.

Din vestibul, gardianul ne conduse imediat în biblioteca lui Necker. Aci, e sala unde D-na de Staël își primea invitații de cele mai dese ori, tot aci avea loc reprezentațiile sale teatrale în care foarte adesea ea însăși susținea câte un rol. Această cameră încăpătoare, aproape în întregime are pereții acoperiți cu dulapuri, în care la rând stău înșuruite cărți de literatură, știință, filosofie, sociologie și tot ce a fost scriere de seamă a epocii. Într-o parte am citit pe cotorul legat în piele și cam șters de vreme, pe autorii clasici greci și latini. Aci, probabil D-na de Staël, își petrecea lungile ore de lectură înconjurată de operele tuturor genurilor omenirii. Într'un colț un glob terestru sta prăfuit de vremuri. Ghidul ne spuse că e lucrat de mână și probabil fiica d-lui Necker e autoarea lui. Pe un birou alături, tot ghidul ne arătă o caseță închisă, în care, ne spuse cu niște cuvinte grave — ce le repera-

Aniversarea cuceririi Griviței

EROII DE LA GRIVIȚA

ceva despre lumea din afară, despre ceea ce e străin de noi, dar nu știm nimic sau aproape nimic de noi înșine. Suntem mai străini de noi înșine de cât străinii.

Dacă aş opri pe un trecător necunoscut întrebându-l: „cine ești d-ta, domnule?” — e probabil că mă va injura. Dar întrebându-l: „cine sunteți dv., vă rog” sau „cu cine am o noare?” va crede că adevăratul, singurul, răspuns e să-mi spună numele. Va să zică domnul este un cuvânt, o împreunare de câteva sunete! Răspunsul trecătorului necunoscut e tot atât de puțin satisfăcător ca al unui farmacist care la întrebarea: „ce este în sticla aceasta?” mi-ar răspunde: „acid sulfuric”. Dacă nu știu de mai înainte constituția și proprietățile acidului sulfuric, răspunsul lui rămâne o vorbă goală, o simplă etichetă. Adevăratul răspuns la întrebarea mea este definirea elementelor din care e compus acidul sulfuric și explicarea proprietăților sale. Numai acest răspuns mă face să știu ce este acidul sulfuric. Tot astfel nu înseamnă că cunosc pe d. Stan Gheorghe, dacă l-am aflat numele. Ar trebui să-l cunosc firea lui sufletească, calitățile și defectele sale.

Dar cei mai mulți oameni urmăresc cursul existenței lor tot așa de inconștienți după cum pământul se învârteste în jurul soarelui, după cum eternii pelerini, stelele, călătorește în pustiu cerului.

Aladin.

DESPĂRTIRE

*Altarul sfânt ce-ți închinase
Se prăbușește... Am plecat
Spre zări nelămurite încă
Și n urmă nici nu m'am uitat...*

*Și nu știu cum, dar clipa-aceasta
Intunecată fără de soare
Aduce n sufletu-mă lumină
Și o pace-adânc liniștitoare.*

*... Ar trebui să plâng... dar gura
Mi se neleștează ntr'un surd
Căci dragostea e n spre apus
Și n locul ei răsare: Ura.*

*... Și cum izvoitor se cerne
In gându-mă cremile pierdute,
De vei veni cum-va v'odată
La răndu-mă îți voi spune: Du-te!*

Gabrielle I. Anastasiu-Vuculescu.

NAPOLEON I ȘI TEATRUL

În toate epocile vieții sale Napoleon Bonaparte a apreciat pe deplin însemnătatea teatrului. Atât în vremea când răsuna dulce vocea păcii, cât și în anii furtunoși când trompeta răsuna cu putere, abia era o zi în care el să nu se ocupe cu afacerile de teatru și să stea de vorbă cu actorii. Nu pentru aceea, fiindcă ca italian era născut în el simțul pentru arte, manifestat el o înclinațiune așa de profundă pentru teatru, ci mai mult o făcea el aceasta, fiindcă cunoștea foarte bine efectul teatrului asupra oamenilor, fiindcă el știa că această înaltă strălucire a puterii.

De pe când mijloacele sale erau foarte slabe, căuta în teatru distracție și incurajare. Când se scufunda el în visuri și când acestea se realiză și el ajunsese la cea mai înaltă putere în Stat, atunci își îndreptă imediat privirile spre scenă. Este semnificativ că el fiind consul te ocupă pentru prima oară cu aceste lucruri în favoarea camarazilor de arme rămas în Egipt. Încă pe când se afla el aici ca comandant suprem ceru să i se permită o trupă de teatru, dar în zadar. Înainte de a pleca din Egipt promise

urmașului său de comandament, generalul Kleber, că îi va trimite o astfel de trupă, care după cum se exprima el, „aceasta este un mijloc eficace pentru combaterea dorului de acasă al soldaților precum și pentru civilizarea moravurilor țării”. El vedea în teatru numai un factor cultural, care adeseori îi servea și în scopuri politice.

Astfel el aflându-se la 1813 în Dresda ordonă contelui de Remusat să-i trimită actorii.

„Dorește, zicea el, ca aceasta să facă senzație în Paris: afară de aceea trebuie să provoace în Londra și Spania o bună impresiune, de oarece acolo va stârni credința că noi ne amuzăm aici”.

Motive politice hotărâră pe Napoleon I să confirme statutele Teatrului francez, care sunt și azi în vigoare, și adică în niște împrejurări foarte ciudate pe când se afla în Moscva.

Victorioasa „marea armată” intra-se în Moscva, în noaptea de 15 spre 16 Septembrie. Locuitorii fugeau sau se ascundeau. De odată izbucni incendiul în oraș. La început se credea că este numai o întâmplare, dar incendiul luă dimensiuni atât de mari în cât nimeni nu se mai îndoaia că rușii au dat foc orașului. Napoleon părăsi în grabă palatul Kremlin. De oarece însă acesta fu crutat de foc, el se reîntoarse acolo în speranță că prezența sa va silii pe țarul Alexandru să încheie pace. Țarul însă nu voia nici să audă de așa ceva. Din contra Napoleon primi stiri că în Franța buletinele sale de război erau primite cu neîncredere. Pentru a liniști opinia publică el semnă în Moscva confirmarea statutelor „Teatrului francez” din Paris. El voia să arate prin aceasta că trebuie să-i

meargă bine de oarece are timp să se ocupe și cu astfel de afaceri.

El avea cea mai profundă convingere că poezia, dar mai cu seamă tragedia înaltă curajul, iubirea de patrie și cele mai mari virtuți omnești. „Tragedia”, zise el odată, „este școala oamenilor mari: ea ar trebui să fie și școala regilor și a popoarelor. Este datorია domnitorilor s'o incurajeze și s'o răspândească. Nu trebuie să fie cineva poet, pentru ca să judece aceasta, este suficient, să cunoască oamenii și lucrurile și să fie un bărbat de Stat. Tragedia încălzește sufletul, înaltă inima, ea poate și trebuie să creze eroi”.

În zilele triste de la Moscva, el zise odată către d. de Narbonne: „Îmi place cu deosebire tragedia măreață după cum a creat-o Corneille. Bărbații mari sunt acolo cu mult mai adevărați decât în istorie; ei se văd acolo în crize și în momentele decisive cele mai dificile, ei nu sunt încălcați cu detaliile și conșturile care ni le dau istoricii, de multe ori atât de fals. Și aceasta este un mare câștig pentru glorie, de oarece omul este supus multor mizerii, sovăelii și indecizii; toate aceste trebuie să dispară în eroi. Numai aceea este o statuă monumentală, în care nu se observă defectele cărnei. La statuă lui Persu, a lui Benvenuto Cellini, la acea grupă măreață și perfectă nu se observă de loc existența plumbului și zincului comun, pe care artistul l'a turnat în forma arzândă a bronzului, pentru ca să creze pe semizeul său. Mulțumesc tragediei că mărește pe simpatieii bărbații săi mai bine zis că redă adevărata lor figură de ființe superioare într'un corp muritor. Aș dori ca poezii noastre să facă aceasta pentru eroii mo-

derii. Și de ce nu? Geniul de la Cesar încoace n'a devenit înai mie. Numai poezii noștri n'au dat nici o atențiune geniului modern”.

Rostind aceste cuvinte oare Napoleon nu s'a gândit la sine însuși? Este interesant a ști, dacă el după căderea sa s'a considerat ca eroi tragic. „Dacă numai recunoștința”, zice Lecconte în opul său „*Napoleon et le monde dramatique*”, ar putea obliga pe poezii de tragedie, atunci Napoleon I, fără îndoială ar fi devenit și eroul multor tragedii; aci aproape nici un altul n'a făcut atât de mult pentru teatru și pentru poezie. El ținea ca o datorie a sa să promoveze literatura, el zisese odată: „D-le Champagne, literatura are nevoie de incurajare. D-ta ești ministrul ei. Propune-mi câteva mijloace, să aduc la înflorire diferitele ramuri ale literaturii frumoase, care a făcut celebră națiunea pentru toate timpurile.

(Sfârșitul în numărul viitor).

C. Scurta

GRIGORE ION
care a cucerit steagul turcesc la Grivița, împreună cu tovarășii săi de luptă Stan Gheorghe și Nica-Vasile.

Ilustrația noastră colorată

Groznică nenorocire la o serbare de aviațiune

O groznică nenorocire s'a întâmplat în ziua de 26 August lângă localitatea Gray din Franța. Aviatorul Beard a căzut peste publicul de pe peluză. Patru persoane, între care două doamne au fost ucise, iar numeroase grav rănite.

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE ZIARUL

„UNIVERSUL“

ABONAȚILOR SĂI LA TRAGEREA DIN LUNA NOEMBRIE, 1912

O splendidă Vilă la Sinaia

«VILA NICOLAE», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai pitorească din localitate

UN ELEGANT DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, al 8-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de *Industria metalică «Marcu»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O GARNITURA MOBILA DE BAMBU PENTRU SALON

compusă din: 1 canapea, 4 scaune, o masă, o consolă cu oglindă, 2 pedestale cu 2 vase japoneze, cumpărate de la un mare magazin E. A. Pucher, Bulevardul Elisabeta, No. 15 (În fața Princiilor)

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șos. Mihail-Bravul, 37 și str. Șerbănică, 10. Sucursala cal. Victoriei, 107

Una sufragerie modernă

compusă din: 1 bufet cu marmoră, Sf. Ana, cu geam de cristal pictat, cu oglindă; 1 masă pentru 12 persoane și 6 scaune tapisate și imbrăcate imitație de piele, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», strada Carol, 74, vis-à-vis de piața de flori, lângă Hotel Dacia

Una bucată pânză de borangic alb, de 9 metri; una bucată pânză idem, frez, de 4 metri; Una bucată pânză idem, bleu, de 5 metri. Cumpărate de la Expoziția Casei Școalelor.

Un serviciu de ceai, de metal alb fin, argintat și garantat, tat că nu înegrește, compus din: 1 tavă frumos ciselată, cu mânere, și 12 pahare într-o formă nouă și elegantă. Acest serviciu este o podoabă pentru orice casă; **O fructieră** de metal fin argintată, înaltă de 50 centimetri și având 3 gâstre pentru fructe și un vas pentru flori; **O fructieră** de metal alb imitând exact argintul vechi, înaltă de 37 centimetri și având un vas mare de cristal pentru fructe. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Roller, București, str. Smârdan, No. 35, etajul I.

Un serviciu de cristal pentru înghețată, compus din o cupă mare și 6 farfurioare montate în metal argintat Christoffe V. F. P.; **Una pungă de argint** veritabil oxidată; **Una fructieră** de metal, argintată, cu 6 cuțite de metal cu lama aurită, pentru desert. Toate aceste obiecte au fost cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Un gramofon cu 6 plăci perfecțion, 1 mandolină italiană, 1 muzică de masă cu manivelă, cu 6 cântece, 1 gitară franceză. Toate acestea cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de muzică N. Mischozniky, furnizorul curții regale, strada Colței, No. 7, București.

Una bicicletă elegantă «Sport», cu roată liberă și frână automată prin contra-pedalare; **Una pușcă** de vânatoare cu două țevi, țevile de oțel «Bayard», din renumita fabrică de arme «Pieper-Bayard». Această armă are patru zăvoare de siguranță, țeava stângă choke-bore și poate întrebuința atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum. **Una carabină** semi-automată de mare precizie «Pieper», cu tirul garantat precis. Cumpărate de la marele magazin de arme și biciclete B. D. Zisman, furnizorul curții regale, 44, calea Victoriei, București.

Una mașină de cusut marca Compania Americană, calitate superioară; **Un gramofon**

marca Melodion, Carmen Sylva, cu două arcuri remontabile în timpul mersului, cu 6 plăci marca Premier record. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, gramofone și biciclete en gros și en detail Compania Anglo-Americană, strada Carol 50, București.

Un ceasornic de aur, 14 carate, cu trei capace, pentru dame, marcat de Stat; **2 servicii de argint** pentru ouă, compuse fiecare din câte trei bucăți, într-o cutie foarte elegantă; **Una pendulă** elegantă și modernă. Toate acestea sunt cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Colței», București, strada Colței, No. 31.

1 armonică italiană, 21 clape, 8 basuri și tonuri de oțel; **1 vioară** fină, cu cutia ei; **1 pelerină** de ploae, portativă pe ambele părți. Toate acestea sunt cumpărate de la «Compania Generală», mare birou de importatione, strada Smârdan, 29, etajul I.

2 ceasornice de aur pentru damă; **Două ceasornice** de aur cu câte trei capace pentru bărbat; **șase ceasornice** de argint; **șase ceasornice** de metal fin argintate cu câte trei capace; **trei ceasornice** de metal imitând argintul rusesc; **5 coliere-lănțișoare** pentru gât, de argint veritabil; **una geantă** de alpaca veritabilă.

2 costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta eroitorie Jaques Grimberg, strada Academiei, No. 25.

Un serviciu de oțel și untdelemn de alpaca veritabil, fin argintat și conținând 5 piese de cristal alb: una de oțel, una de untdelemn, una de muștar, una de sare și una de piper, pe un suport de metal de toată frumusețea.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal»; cu 4 ochiuri, din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărat de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

O colecție de legi, compusă din 5 volume, de la d. Gheșu, calea Dorobanților, 100; **una mașină** de călcat pentru croitorie, sistem Sol-Pop, ultima perfecțiune; **o vulpe** de teracotă; **20 plachete** argintate, reprezentând pe Regele și Regina.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din **Memoriile Regelui Carol I al României** sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului «Universul», tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9.15; pe 3 luni lei 4.65.

Pentru concurența la prețurile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe șase luni 15 și cei pe trei luni, 5. Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri, pentru tragerea următoare.

Administrația „Universului” nu întrebuițează încasatori.

Plata abonaților se va face direct la casa administrației ziarului, prin mandat postal sau personal.